

גבעת הצעקות

רומן הביכורים של סלין אסייג מעולה: היא מדברת בשני קולות ובשתי תודעות, מקפידה לא ליפול למסגרות ומפגינה כישרון ענק. קנו לעצמכם מתנה לחג

“צעקה הפוכה”, סלין אסייג, אחוזת בית

מתרבות בעיגול גדול סביב הטבור... היא חושבת מה היא הייתה מרגישה אם הוא היה מחבק אותה". בניגוד לדיכטומיית המשיכה-רחייה אל ההורים, הקשר של המספרת לאח המבוגר ממנה בכמה שנים הוא רגש טהור. בלילה הם רוקמים תוכניות משותפות לכריזה מהבית, ניסיון להימלט מאיזו גזידת גורל, העתק החיים של הוריהם. ביום הם עוברים ביחד ניסיונות מיניים ראשוניים. על אף שהיא מורעת לטאכו שנשבר כאן המספרת לא חווה את המעשים האלה בהכרח כניצול, אלא גם כביטוי של אחווה והזדהות. במובנים מסוימים, הקשר לאח, על אף הפוטנציאל ההרסני שיש בו, הוא הרבר היציב בחייה.

ב"צעקה הפוכה" אסייג לא מתפתה לאף הכ"רעה צפויה או מתבקשת. לא לפולקלור ערתי טריוויאלי, לא לקורבנות אוטומטית, לא לקלי- שאות פסיכולוגיות. הספר הוא ערות לכוח היצי- רתי העצום של הרמיון, לעושר שיש בחזויית המ- פגש בין עולם פנימי לחיצוני. אני לא יורע שום דבר על הביוגרפיה הממשית של המחברת לבר ממה שכתוב בדף האחרון: שהיא ילידת 1967, שהיא גדלה בבת ים ומתגוררת בה עד היום, שהיא עובדת ב"תחום המכונות" (מהנדסת מכונות לפי גוגל). אבל אני יורע ש"צעקה הפוכה" הוא יצירה משמעותית ונדירה, מפגן של כישרון ענק. אפשר להסתפק בכך, לעת עתה. ♦

"צעקה הפוכה" נפתח ברצח אם. מטאפורי, רק מטאפורי. "אמא שלי הזמינה אותי ללוויה שלה. הרבה לפני שהיא מתה. כששאלתי למה דווקא אני, היא ענתה, כי ככה החלטתי. אמרתי לה שזה לא הוגן, שאותי היא בכלל לא רצתה ועשתה את הזריקה שהורגת עוברים. היא אמרה, טוב, אז בגלל שהתעקשת ונרבקת לי לרחם. היא ביקשה ממני להביא כיבוד ושתייה לאורחים..."

מערכת יחסים לא פתורה בין אם לבת היא רק אחר הנושאים בספר הביכורים המרשים של סלין אסייג, רומן כנראה-ביוגרפי, שמתאר תהליך הת- בגרות ומאבק לעיצוב זהות עצמית בתוך רינמיקה משפחתית מורכבת (כאילו שיש אחרת), על רקע בת ים של שנות ה-70 וה-80. הוא מסופר מנקודת מבט של ילדה, שנשזרת לרגעים בזו של אישה בוגרת. המעבר הזה בין שתי תודעות שהן בעצם אחת מציב אתגר לא פשוט, הקפדה על איזון בין ניגוד לאחידות, ואסייג עומדת בו בכבוד. היא מתארת בפירוט סיטואציות יומיומיות - הליכה לבית הספר, ביקור אצל חברה - מפרקת אותן למרכיביהן הבסיסיים מבלי לכפות עליהן תוס- פות של ניתוח ופרשנות. כשהיא מאזינה לשיחת המבוגרים בסלון שמעבר לקיר, המספרת מתארת רק את מה שהיא שומעת, כולל המהומים לא ברור- רים ושתיקות, ולא נכנעת לפיתוי הנגיש להמציא אותן מחדש. וכשהיא עוזרת לסכתה העיוורת לה- תמצא בדירה, היא מצליחה "לראות" את המרחב הגיאוגרפי הלא מוכר דרך חושי המישוש והש- מיעה של הקשישה. הקול של המספרת אף פעם לא מתילד, גם כשהדברים נמסרים מפיה של בת חמש. ויחד עם זה, כשתורעה בשלה ומנוס- חת מתערבת, הילדה תמיר נוכחת. התוצאה היא ריאליזם מחודד ונוקב, אבל מתפקע מרוב פיוט.

זוהי משפחה קשת יום, שמתמודדת עם טראומה של הגירה בעיר שמהווה פריפריה תרבותית על אף העוברה שרק עשר דקות נסיעה באוטובוס מפרידות בינה לבין תל אביב. בין ההורים שורד ניכור מצמית. האם חיה בתוך ענן של געגוע מת- מיד לילדותה האבודה במצדים. הניסיונות של הילדה לקבל מעט אהבה ממנה - לסחוט חיבוק מזדמן - הם כישלון קבוע ומתמשך, שרק פנט- זיה מינית מפורטת, סקס עם אמא, מסוגלת לפ- צות עליו. אבל גם האב, גבר זועף, ששתיקותיו הארוכות מטילות טרור על משפחתו, הוא מקור לכמיהה (ודחייה) ארוטית: "היא מסתכלת מהצד על הגוף של אבא שלה. הוא לבוש מכנסיים קצ- רים. יש לו שערות קצרות מסולסלות על החזה ופס דק מהן יורד מהמרכז אל הבטן, ובבטן הן שוכ

